

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. ve věci

žalobkyně: V. S., nar. X
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25/1292, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 12. 2020, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy (dále jen „žalovaná“) ze dne 2. 12. 2020 č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly podle ust. § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „**zákon č. 528/1991 Sb.**“), a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“), zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „**správní orgán I. stupně**“) ze dne 16. 9. 2020, č. j. X (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně podle § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon č. 155/1995 Sb.**“) přiznal žalobkyni od 2. 6. 2020 invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.

II. Žaloba a její podstatný obsah

3. Žalobkyně nesouhlasila s napadeným rozhodnutím ohledně dne vzniku invalidity.
4. Vyšla přitom z toho, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nenastává dnem podání žádosti o invalidní důchod a už vůbec ne dnem propuštění z ústavní péče, nýbrž v mnohem dřívější době.
5. Podotkla, že se u ní psychické problémy projevují od roku 1995 a v roce 1996 jí byla také poskytnuta lázeňská terapie. Posudkoví lékaři také podle jejího názoru vycházeli z nekompletní zdravotnické dokumentace, ve které patrně chyběla její osobní anamnéza.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě odkázala na skutečnost, že je v otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněného dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem vázána posudky příslušných posudkových lékařů, neboť se jedná o otázku odbornou, jež vyžaduje znalosti v oboru lékařství, konkrétně pak ze specializace posudkové lékařství. Posudky vypracované posudkovými lékaři v nalézacím správním řízení i řízení námitkovém shodně stanovily datum vzniku invalidity žalobkyně ke dni 2. 6. 2020, když k tomuto dni došlo k ukončení hospitalizace žalobkyně z důvodu stabilizace jejího stavu. Vzhledem k tomu, že oba posudky obsahovaly všechny potřebné náležitosti, neměla žalovaná žádný podklad k tomu, aby se od jejich závěrů odchýlila, protože nemohla žalobkyni vyhovět. S ohledem na obsah žalobních bodů, navrhla žalovaná provedení důkazu posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

IV. Obsah správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení:

8. Žalobkyně dne 19. 2. 2020 podala žádost o přiznání invalidního důchodu. Správní orgán I. stupně nechal za účelem posouzení invalidity žalobkyně zpracovat posudek o její invaliditě. Posuzující lékař ve svém posudku ze dne 3. 7. 2020 dospěl k závěru o invaliditě žalobkyně ve druhém stupni a o jejím vzniku ke dni 2. 6. 2020. Na základě tohoto posudku vydal správní orgán I. stupně prvostupňové rozhodnutí.
9. Žalobkyně podala dne 21. 10. 2020 proti prvostupňovému rozhodnutí námitky, ve kterých brojila toliko proti stanovenému dni vzniku invalidity.
10. V posudku o invaliditě v námitkovém řízení ze dne 16. 11. 2020, č. j. LPS/2020/1180-NR-PRH_CSSZ, vypracovaném oddělením lékařské posudkové služby žalované dospěla posuzující lékařka MUDr. A. O. k závěru, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ust. § 26 zákona č. 155/1995 Sb., z tohoto důvodu poklesla pracovní schopnost žalobkyně o 55%, a žalobkyně tak je invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., jde o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. Posuzující lékařka shledala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení podle kapitoly V. položka č. 4 písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kde náleží míra poklesu pracovní schopnosti 35 – 45 %, přičemž konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně shledala na samé horní hranici rozpětí, tedy 45 %. Tuto hodnotu ještě navýšila o 10 % vzhledem k dalšímu postižení. Den vzniku invalidity byl posuzující lékařkou stanoven také na den 2. 6. 2020.
11. Na základě posudku o invaliditě v rámci námitkového řízení pak žalovaná vydala napadené rozhodnutí, ve kterém zejména poukázala na závěry a odůvodnění shora uvedeného posudku pro účely námitkového řízení a ohledně žalobkyní rozporovaného dne vzniku invalidity uzavřela, že žalobkyně byla dne 2. 6. 2020 prokazatelně propuštěna z ústavní péče, což ukazuje na prokazatelnou stabilizaci zdravotního stavu žalobkyně nejdříve k tomuto dni.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

12. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Rozhodoval přitom po projednání věci, ke kterému nařídil jednání s ohledem na potřebu provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Žalobkyně, ač byla k jednání předvolána, se bez omluvy nedostavila ani z důležitých důvodů nepožádala o odročení jednání. Soud tak nemaje potřebu osobní přítomnosti žalobkyně projednal věc v její nepřítomnosti.
14. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.

15. Podle ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb. pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
16. Ustanovení § 39 zákona č. 155/1995 Sb. upravuje 3 stupně invalidity z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně. V případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
17. Z výše uvedené právní úpravy vyplývá, že pojištěnec ve věku žalobkyně má nárok na invalidní důchod za současného splnění dvou podmínek, a sice že se stane invalidním a zároveň získá potřebnou dobu pojištění. Správní orgán není sám oprávněn zkoumat, zda a k jakému datu se žadatel stal, popř. zůstal, invalidním a případně v jakém stupni. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je tak závislé především na odborném lékařském posouzení (viz ust. § 8 odst. 7, 8, 9 zákona č. 582/1991 Sb.). Správní orgán je pouze oprávněn a zároveň též povinen vyhodnotit, zda lékařský posudek, ze kterého při posouzení nároku na invalidní důchod vychází, splňuje požadavky na úplnost a přesvědčivost.
18. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
19. V takovém posudku odborné lékařské komise se pak hodnotí celkový zdravotní stav, dochované pracovní schopnosti pojištěnce a zaujímají se v něm též posudkové závěry o invaliditě a jejím vzniku.
20. V projednávaném případě žalobkyně zpochybňovala závěry posudkového lékaře ohledně dne vzniku její invalidity, ze kterých vycházela žalovaná. S ohledem na to soud nechal vypracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, která soudu předložila posudek ze dne 18. 8. 2021, č. j. SZ/2021/1395-PH-8 (dále jen „**posudek MPSV**“), který soud provedl jako důkaz při jednání; soud sám není totiž oprávněn zdravotní stav žalobkyně zkoumat, neboť nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především.
21. Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předsedkyně komise: MUDr. M. Č., další lékař: MUDr. H. D. s odborností psychiatrie. Z posudku vyplývá, že žalobkyně jednání komise nebyla přítomna, přestože byla opakovaně neúspěšně (z důvodu nepřevzetí pozvánky) zvána. Komise tak posudek zpracovala na podkladě zdravotnické dokumentace, kterou shledala k posouzení dostačující. Komise při zpracování posudku vyšla zejména z dokumentace MUDr. E. H., Ph.D. ošetřujícího

lékaře-psychiatra žalobkyně, ze zpráv a vyšetření Psychiatrické nemocnice Bohnice, dokumentace PSSZ a spisu Městského soudu v Praze včetně žaloby. Komisi bylo rovněž známo, na které další lékařské zprávy se žalobkyně odvolává.

22. Podle komise rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položka č. 4, písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Z rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti o 35 - 45 % byla zvolena i s ohledem na ostatní onemocnění samotná horní hranice položky. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity byla komisí shledána, a to v rozsahu dalších 10 %, což činí celkem 55%. K žalobním námitkám komise uvedla, že invalidita žalobkyně vznikala postupně a první závažnější známky poruchy vedly ke sporadické péči psychiatra. Datum vzniku invalidity žalobkyně bylo stanoveno spolehlivě až propouštěcí zprávou Psychiatrické nemocnice Bohnice ze dne 2. 6. 2020, jednoznačně prokazující, že k tomuto datu šlo o již trvalé funkční postižení bez naděje na zlepšení s dominancí snížení výkonnosti a s dopadem na schopnost pracovat na úrovni invalidity.
23. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. v rozsudku ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20: „*Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně, resp. v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o němž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně – namítal-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).*“ Dále srovnej rozsudek ze dne 25. 1. 2019, č. j. 8 Ads 138/2017 – 40: „*Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).*”
24. V souladu s tímto rozsudkem soud uvádí, že mu nepřísluší hodnotit posudek Ministerstva práce a sociálních věcí z odborného hlediska, neboť k tomu nemá příslušné znalosti, stejně tak nemůže odborně hodnotit ani podklady, ze kterých posudek vychází. Soud může posudek hodnotit pouze z hlediska jeho celistvosti a přesvědčivosti, přitom je nezbytné též posoudit, zda existují jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Soud shledal, že posudek Ministerstva práce a sociálních věcí požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů o tom, že žalobkyně byla ke dni 2. 6. 2020 invalidní ve druhém stupni, splňuje. Posudková komise objektivně a přesvědčivě zdůvodnila svůj závěr při posouzení procentního poklesu pracovní schopnosti žalobkyně, jakož i prokazatelného dne, ke kterému k poklesu došlo. Komise rozhodovala v řádném

složení, kromě předsedkyně komise, posudkové lékařky, byl členem též lékař z oboru psychiatrie, tedy z oboru souvisejícího s postižením žalobkyně, které bylo shledáno za hlavní příčinu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Z posudku je zřejmé, že posudková komise hodnotila veškerou zdravotní dokumentaci, kterou měla k dispozici, jakož i relevanci té, která byla k posouzení též žalobkyní navrhována. Komise uzavřela, že k zpracování posudku měla i bez vyšetření žalobkyně, kteroužto se ovšem opakovaně pokusila pozvat na svoje jednání, dostatek podkladů.

25. Posudková komise zhodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně i datum vzniku její invalidity v souladu s posudky zpracovanými v námitkovém, resp. nalézacím, řízením.
26. Soud nemá důvod pochybovat o správnosti závěrů posudku Ministerstva práce a sociálních věcí, neboť se jedná o posudek přesvědčivý, celistvý a úplný, který je v zásadě v souladu s předchozími dvěma závěry posudkových lékařů v daném správním řízení. V rámci ústního jednání tento posudek provedl k důkazu o invaliditě žalobkyně a dni jejího vzniku, když sama žalobkyně k jeho závěrům neuplatnila ani písemně žádné námitky (když se jednání osobně nezúčastnila). Z jednání tak nevyplynuly žádné podstatné skutečnosti, zejména pak takové, které by byly způsobilé zpochybnit závěry posudkové komise. Soud pak již neměl potřebu provádět další dokazování, a to zejména žalobkyní navrženými lékařským zprávami, jež již posudková komise zahrнула do svého hodnocení.
27. Námitky žalobkyně tak s ohledem na shora uvedené soud nemohl shledat důvodnými.

VI. Závěr a náklady řízení

28. Ze shora uvedených důvodů soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto jí zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s.
29. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 20. října 2021

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v.r.
samosoudce